

Практична робота 3 Шляхи збереження біорізноманіття

Мета: розкрити антропоічний вплив на біорізноманіття; сформувані уявлення про проблеми акліматизації та реакліматизації видів; розглянути збереження біорізноманіття як необхідну умову стабільності біосфери.

Обладнання: презентація та відеофрагменти, карти атласу «Природоохоронні об'єкти України»

Основні поняття й ключові терміни: біорізноманіття, збереження біорізноманіття, природоохоронні території, причини деградації біорізноманіття, Червона книга України

Тести

1. Відновлення рослинності на місці лісової пожежі — це приклад:

первинної сукцесії.

вторинної сукцесії.

клімаксу.

еволюції.

2. У середині XIX ст. на одній із ферм в Австралії випустили на волю 12 пар кроликів, завезених із Європи. За 40 років популяція кроликів розрослась до кількох сот мільйонів особин, які знищили кормову базу місцевих трав'янистих. Яку властивість біогеоценозу порушено?

самовідтворення

цілісність

стійкість

саморегуляцію

3. Яка закономірність характерна процесам сукцесії?

утворюються біогеоценози, здатні до самовідтворення

знижується видове різноманіття організмів

постійно зростають темпи приросту біомаси

звужуються трофічні сітки

4. Оселення лишайників на схилах вулканів, якими текла лава, - це приклад

первинної сукцесії.

вторинної сукцесії.

клімаксу.

еволюції.

5. Період стабільності популяцій, що входять до складу угруповання, - це

первинна сукцесія

вторинна сукцесія

клімакс

еволюція

6. Будівництво каскаду ГЕС на Дніпрі спричинило

опустелювання.

вторинне засолення.

заболочення.

інтенсивне яроутворення.

7. Боротьба за існування відбувається:

виключно між організмами одного виду

як між особинами одного виду, так і між особинами різних видів

лише між організмами одного різних видів

8. Визнач приклади міжвидової боротьби:

сезонна зміна хутра у ссавців

поїдання антилоп і зебр левами

боротьба двох табунів зебр за здобич та територію

Визнач відповідність між прикладами боротьби живих організмів:

1) поїдання зебр і антилоп левами — ;

2) пристосування до збереження вологи у рослин пустель —

;

3) боротьба двох табунів зебр за їжу — ;

Варіанти відповідей:

Встановіть відповідність (стрілочками)

<p>Природоохоронні, науково-дослідні установи, що створюються з метою збереження в природному стані типових або унікальних для даної зони природних комплексів з усією сукупністю їх компонентів в яких заборонена будь-яка господарська діяльність</p>	<p>Біосферний заповідник</p>
<p>Охорона окремих унікальних природних утворень</p>	<p>Природний заповідник</p>
<p>Природоохоронні, рекреаційні та науково-дослідні установи, які створені для збереження і відтворення природних комплексів і мають особливу цінність для відпочинку людей</p>	<p>заказник</p>
<p>Природно-заповідні об'єкти, які оголошуються такими для збереження одного або декількох видів рослин чи тварин, окремих компонентів природи</p>	<p>Національний парк</p>
<p>Природоохоронні науково-дослідні установи міжнародного значення, що створюються з метою збереження в природному стані найбільш типових природних комплексів біосфери</p>	<p>Пам'ятка природи</p>

Розподіли природоохоронні об'єкти відповідно до їх статусу (обравши правильний квадратик)

Назва природоохоронного об'єкту	Біосферний заповідник	Природний заповідник	Національний парк
Асканія Нова			
Дунайський			
Канівський			
Карадазький			

Карпатський			
Медобори			
Меотида			
Подільські Товтри			
Поліський			
Синевир			
Український степовий			
Чорнобильський			
Чорноморський			
Шацький			

Позначте на карті природоохоронні об'єкти (стрілочками)

Синевир Поліський Чорнобильський Канівський

Шацький Медобори

Подільські Товтри Український степовий (Каменні могили)

▲ Біосферний заповідник
 ★ Природний заповідник
 ✦ Національний парк

Карпатський заповідник Український степовий (Хомутівський степ)

Карпатський національний парк Український степовий (Крейдова флора)

Дунайський Меотида

Чорноморський Карадазький Асканія Нова

Напишіть так чи ні, та власний варіант відповіді до кожного запитання.

А) Більшість видів не дають прямої користі людині

Б) Біологічне різноманіття включає генетичне, різноманіття видів та екосистем

*Заповніть таблицю характеристики причин деградації біорізноманіття.
Поясніть, чому втрата біологічного різноманіття є однією з глобальних екологічних проблем.*

Причини деградації біорізноманіття

Причина	Визначення	Приклади
Руйнування природного середовища життя		
Збільшення частки чужорідних видів живих організмів		
Надмірна експлуатація природних ресурсів		
Швидке зростання кількості населення		
Загроза глобального потепління		